

heeft getoond; zijn wendbaarheid als van een Havik en zijn scherpe duiken als van een Slechtvalk.

Juni: Het adelaarsjong heeft de volwassen omvang bereikt; het is bruin op de rug en beige aan de onderzijde; het lijkt op een geweldige Havik. Het zal het nest niet eerder dan in de loop van de maand juli verlaten.

In september heb ik hem weergezien. In november is hij verdwenen. Af en toe zie ik de ouders weer. De myxomatose heeft

tenslotte het massief bereikt en de Konijnen zijn zeldzaam geworden.

De arenden komen niet vaak meer, soms meldt iemand mij nog hun verschijning. Wat zal er van ze worden? Voedsel is bijna overal schaars.

Tenslotte moeten ze deze uithoek verlaten hebben. Ik geloof niet dat ze geschoten zijn; hun schuwheid beschermt hen tegen het dodend lood; alleen de honger heeft hen verdreven. Zullen ze weerkeren?

EEN GRIJZE ZEEHOND (*Halichoerus grypus*) BIJ TEXEL

INGVAR KRISTENSEN.

(Zoölogisch Station, Den Helder)

In de tweede helft van 1955 bereikten ons herhaaldelijk berichten over een bijzonder grote zeehond, die nabij Texel gezien was. Het dier was wel $1\frac{1}{2}$ meter langer dan een Gewone zeehond en was bovendien grover gevlekt, had een spitsere kop en hief zijn kop en borst verder omhoog dan een Gewone zeehond doet. De eerste, die het dier determineerde, was de heer J. G. de Haan, conservator van het Texelse Museum; hij meende dat het ongetwijfeld een Grijze zeehond (= Kegelrob) moest zijn.

Het zou stellig bij deze betrekkelijk vage meldingen gebleven zijn, als niet toevallig een filmpje van het dier gemaakt was. Op 16 september 1955 voer namelijk de reddingboot „Prins Hendrik” uit, onder leiding van de schipper Piet Bot. Het ging ditmaal niet om te redden; de directeur van de KNZHRM, de heer H. Th. de Booy, wilde met zijn 16 mm film-camera een propaganda-kleurenfilmpje van het reddingswezen maken. De boot voer van Den Helder westwaarts, toen men een 40 à 50

robben zag liggen voorbij „de Razende Bol”, op de Keizersruggen. Een vlet werd gestreken om dichtbij de robben te kunnen komen. Spoedig plonsden alle robben te water, behalve één zeer grote van wel drie meter lang. Zelfs toen de vlet op de drooggevallen plaat landde en Piet Bot met opgeheven roeispaan op de rob afging, zette deze zich pas in beweging, toen de heer Bot al vrij dicht genaderd was en het lukte hem zelfs het dier met zijn roeispaan aan te raken. Inmiddels werd dit tafereel gefilmd. De film is weliswaar niet erg scherp en de afstand was groot, maar het is toch aardig een bewijsstuk te hebben van het

Fig. 1. Grijze zeehond op de Keizersruggen, 16-9-1955.

voorkomen van de Grijsze zeehond op onze kust. Nadien werd dit dier nog verscheidene malen gesignaleerd, soms in gezelschap van één of twee jonge dieren, maar het blijft de vraag, of dit zijn eigen jongen waren. Na medio 1956 werd helaas niets meer van het dier vernomen.

De Grijsze zeehond hoort in het noorden thuis, van de Poolstreken tot bij Schotland en Zuid-Noorwegen. Verder komt de soort ook in de Oostzee en de Botnische Golf voor. In de zuidelijke Noordzee zijn deze dieren echter zeer zeldzaam, hoewel ze hier vroeger wel geweest moeten zijn, want, volgens IJsseling en Scheygrond, is een onderkaak van deze soort gevonden in de terp van Marsum, op de westelijke oever van de voormalige Middellandse Zee. Op het ogenblik leeft de dichtstbijzijnde kolonie van de Grijsze zeehond op de Farne-eilanden, dat is ongeveer 400 km NW van ons land nabij de Engels-Schotse grens. Daar zit van ouds een kolonie — deze wordt uit de twaalfde eeuw al vermeld. Tot 1930 werd elk jaar jacht op deze dieren gemaakt, zodat de kolonie altijd klein bleef en althans in deze eeuw nooit meer dan ± 100 dieren telde. Nadat in 1930 de dieren echter beschermd werden, steeg het aantal snel en bereikt thans de tweeduizend zowat.

De dieren, die overal in hun gebied zeer schuw zijn, hebben op de Farne-eilanden sedert hun bescherming hun schuwheid helemaal afgelegd. Het feit, dat het Texelse dier ook zo weinig schuw was, wijst er op dat „ons” dier van de Farne-kolonie stamt. Deze Grijsze zeehonden maken trouwens wel meer lange reizen, zelfs als ze nog heel jong zijn, zoals gebleken is uit jonge Farne-dieren, die geringd werden.

Een jong, op 16 december 1951 geringd, werd reeds op 30 december daaropvolgend teruggemeld van een punt aan de Noorse ZW-kust op 500 km afstand. Een ander jong, gemerkt op 6 december 1952, werd op 9 februari 1953 voor de Elbe-mond opgepikt, en een derde jong werd, ook op ruim 500 km afstand, aan de Noorse kust teruggevonden. Dat zijn dus nog langere afstanden dan naar Texel. We kunnen dus, als de Farne-kolonie zich blijft uitbreiden, een veelvuldiger bezoek verwachten. Een echte kolonie zullen ze bij ons wel niet kunnen vormen, want daar leent zich ons kustgebied niet toe. De jongen kunnen, in tegenstelling met onze Gewone zeehondjes, bij de geboorte nog niet goed zwemmen. De jongen, die in de winter geboren worden, hebben de eerste drie weken van hun leven een dikke wollige pels. Het is te begrijpen dat als deze jongen op een wad geboren zouden worden, zij bij de eerstvolgende vloed, zo zij al niet door de stroom meegesleurd zouden worden, in elk geval kletsnat zouden worden en het dus te koud zouden krijgen. De wijfjes plegen hun jongen dan ook hoog en droog op rotseilandjes te werpen; ze keren elke keer naar hun jongen terug om ze te zogen. Dit gedrag vindt men ten dele terug bij de Gewone zeehond, want ook bij dit dier volgt het jong niet zijn moeder, maar omgekeerd de moeder het jong.

In 1955/56 a Grey Seal (*Halichoerus grypus*) of appr. 3 m long was seen in the neighbourhood of the Isle of Texel. It is for the first time that a living Grey Seal was found in the Dutch waters. The animal was not very shy, so it probably came from the protected colony of the Farne-Islands, NE-England.

LITTERATUUR:

Trans. Nat. Hist. Soc. Northumberland, Durham and Newcastle upon Tyne, 1953—1956.